

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér. Hirdetéseket a legutányabb árban közölünk.

Az olasz kérdés.

Feszült érdeklődéssel kíséri a magyar közvélemény azokat a híreket, amelyek Rómából érkeznek és amelyekből mindenek fölött az olvasható ki, hogy Olaszországban és főleg Rómában, a régóta lappangó nyugtalanság a legmagasabb fokra emelkedett. Politikuskok és államférfiak nevei merülnek fel, akik az olasz politikai életben nagy szerepet tölthettek be és még most betöltnek. Tanácskozási követi a tanácskozási kihallgatás a kihallgatást és minden ilyen aktust az olasz sajtó olyan ellentétes körral kíséri, amely mindenkit meglepésztet.

Hogyan hat ez azonban a mi közönségünkre?

A magyar és osztrák sajtó, a mely a háboru óta mindenki által elismert lelkiismeretességgel igyekezett a közönséget tájékoztatni minden lényegesebb katonai és politikai eseményről, csak néhány nap óta vonta tejetései körébe az olasz kérdést, amelyről eddig hallgatnia kellett. A közönség szélesebb rétegei is tudják immár, hogy komoly kérdéssel állunk szemben. És vajjon, hogy fogadta ezt a megismerést a közönség?

Megállapítható, hogy a magyar közönség teljes nyugalommal fogadja az olasz kérdés bonyadalmait. Egészen nyugodtan tárgyalják itt nálunk és bizonyosan máshol is a kérdést, hogy belemegy-e Olaszország a háboruba vagy megmaradt-e semlegességében?

Közönségünknek ez a bámulatraméltó, rendíthetetlen nyugalma rendkívül jellemző és sokatmondó a világháboru tizedik hónapjában.

Ebben a nyugalomban minden szónál és beszédnél érthetőbben nyilatkozik meg a biztosság érthetőbben nyilatkozik meg a biztosság érzete, bármilyen eshetőséggel szemben is. A teljes biztosság érzeten kívül megnyilatkozik azonban ebben a nyugalomban a szerencsés politikai ösztön is, amely a felzagott és félrevezetett nép minden lármája és zavargása mellett is tisztán érzi, hogy Olaszország, amellyel harminc évig éltünk szövetségben nem szánhatja magát ilyen vézetes lépésre. Most, május 20 án, lesz harminc éve annak, hogy a monarchia megkötötte a szövetséget Olaszországgal és ugyan-csak május 20-ára van egybehiva az olasz parlament, amely való-

színűleg kimondja majd a döntő szót a nehéz sorskérdésben. A két dátumnak ez a véletlen — vagy nem véletlen? — találkozása igen jellemző.

Harminc éves szövetséget háboruval befejezni még gondolatnak is groteszk. Eppen azért a magyar közvélemény egészséges politikai ösztöne nem hisz a háboruban. Maga tény a legáltalánosabb ellentmondás és képtelenség.

Vérlezítő áremelések.

Hol vannak a hatóságok?

Abnormis husdrágaság.

Ujhely város közönsége a legöregebb birskakat megszégyenítő türelemmel viseli hónapok óta a ürhetetlen drágaság terhét, mely ugyan országos, sőt európai csapás, de mégis talán sehoisem annyira érezhető, mint nálunk, ahol a hatóságok tehetetlensége és nemtörődősége könyre kedve kiszolgáltatja a lakosságot az élelmiszer-uzorásoknak. Ami azonban a legutóbbi napokban történt és történik, az még ennek a városnak fásult és egyongyótt közönségét is felzavarta esüggedt közönyösségéből s most már lépten-nyomon hallani az ekeseredés hangos panaszait és dühös kifakadásait.

Különösen a mészárosok, — a városi hatóság által úgy látszik különösen *nébantsvirágóknak* tekintett husbárók, — eljárása az, amely a végső ekeseredést és felhaborodást hívja ki. Egy kiló marhahúst legújában 4 kor, 20, sőt 4 korona 40 fillérért mérnek ki. (Természetes, hogy az Ujhelyben megszokott silány minőségű husról van szó.) Ezt az óriási áremelést a nagy hushianyjal indokolják. Egészen világos azonban, hogy a hushiany csak ürügy az amugyis abnormis nyereségük további fokozására, mert hiszen, ha egyáltalában nem tudnának márth venni, akkor nem is adhatnának el húst sem 4 koronáért, sem 40-ért kilónként. Ne tévesszen meg senkit a husbárók örökös siránkozása és jaggatása, mert minél jobban sirnak, annál vigabban uzorásznak. Ha az élő állat ára kilónként 10 fillérrel felszökik, akkor rögtön óriási jayveszékelt rendeznek és — felelelik a hus árát 20—30 fillérrel. Kétségtelen, hogy ha a mészárosok megelégednének a béke idején, normális viszonyok között elért haszonnal, akkor legfeljebb 3—3 20 koronáért adhatnák a hus kilóját. Ezt minden

szakember így tudja s ha még hozzáteszük, hogy a felvidék s Zemplén minden városában többször a hus, mint nálunk; akkor tisztában lehetünk azzal, hogy a nálunk uralgó husdrágaság nem áll arányban a háboru okozta abnormis viszonyokkal.

Láttuk már a béke idején is, hogy a városi hatóság nem bírt, vagy nem is akart bíni a husbárók kétségtelenül és egyhangulag megállapított visszaéléseivel. A hatósági husszék, még mindenütt bevált és megjavította a viszonyokat, egyedül nálunk nem segített; olyan „*ügyesen*“ állították fel és vezették. A város most sem tesz semmit a hatalmas mészárosok ellen. Nem a mi feladatunk, hogy a megoldás módzatain a város vezetői helyett, — annyi bizonyos, hogy lehetne és kellene valamit csinálni. Tessék próbavágásokat rendezni, — de tényleg meg hízható és komoly szakember által, — tessék komolyan és helyesen vezetett hatósági husszékét felállítani, tessék a beszerzési és előállítás arakat ellenőrizni, tessék a husfogyasztást, mint már sok helyütt, korlátozni stb.; de mindenesetre csináljanak valamit, mert ez az eddigi telettségük és nemtörődőségük már végkép felhaborító.

Segítség az oroszulás áldozatainak.

A kassai püspök

mozgalmat indít.

Fischer-Colbrie Agost megyéspüspök a következő körlevelet bocsájította ki:

Elzomorodott szívvel olvasunk és hallunk egyre több részletet arról a nagy nyomorról és in ségről, amelyben az ellenségől megszállyva tartott vidék az ellenség kivonulása után maradt.

Vitéz és anfeláldozó hadseregünk győzelme visszazserzte nekünk ezt a vöráztatta földet, amelynek most kifosztott, leégett, szétlőtt községek egész sora maradt vissza az ott dult kemény harcoknak emlékeül. A lassan visszatérő lakosság régi lakóhelyén csak romokat talál. Mindenét vesztes ke sereg és nyomorog, nélkülözve a legszükségesebbet is, szállás, berendezés, élelmiszererek híján, a legnagyobb mértékben rászorult a leg-sürgősebb segítségre, az állam segélyére, a társadalom jótékonyaságára.

Jajveszékélő, kérő szavát mi kell, hogy legelőször meghalljuk a legközelebbi országrész, amely hosszu idő át osztozott velük az ag-

gódásban és félelemben, amelyet azoóban a Gondviselés megóvott attól, hogy osztozzék velük a pusztulásban, a nyomorban is.

Ami számunkra megmaradt, abból a hajléktalanokat és nélkülözöket támogatni, emberbaráti és hazafias kötelesség egyszerre.

A segítségnek égetően sürgős volta pedig haaszthatatlanná teszi a jótékonyaság munkájának megkezdését.

Kassa 1915. évi május 12-én.

Dr. Fischer Colbrie Agoston
kassai megyéspüspök.

Az ujhelyi temető-botrány.

Az egyik helyi lap röviden jelentette már, hogy az ujhelyi köztemetőben súlyos visszaéléseknek jutottak nyomára. Erdemes azonban ezzel a felháborító esettel, amely nemcsak a kegyeletet sérti, de a város közegészségügyét is veszélyeztet, bővebben foglalkozni.

Egy névtelen levél alapján a h. polgármester Láncai Aladár h. számvevőt bízta meg a temető-ügy vizsgálásával, aki a rendőrség segítségével megállapította, hogy Markovits Mihály és Salata János temető-őrök több esetben leszedték a fertőző betegségek elhalt s így saját ruhájukban eltemetendő katona hullákról a bakancsot és köpenyegét és ezeket orgazdánknál értékesítették. Fischer Odön temetőfelügyelő pedig saját vallomása szerint több ízben észrevette ezt a rutviszálást, — illetve annak egyik részét, hogy t. i. a sirások a halottáról ruhadarabokat leszedtek, — mindazonáltal jelentést nem tett, hanem megelégedett azzal, hogy a sirásokat — állítása szerint, — figyelmeztette tettüknek helytelenségére. (A sirások szerint azonban még ezt a figyelmeztetést is elmulasztotta.)

A két magáról megfélekedezett temetőőr azonnal elbocsátották, Fischer pedig egyelőre felfüggesztették állásától. Súlyos büncselekményről lévén szó, az ügynek természetesen a bíróság előtt is folytatása lesz, bár egyelőre a büntügyi nyomozat tekintetében némi szav van, mert a rendőrkapitány álláspontja szerint a városnak felelőtlenséget kell tennie a bűnösök ellen, míg a városnak az álláspontja,

